

מתמטיקה בדידה

פרק 7 - קומבינטוריקה בסיסית

תוכן העניינים

1	. מבוא לקומבינטוריקה בסיסית .....
7	. קומבינטוריקה יותר לעומק .....

מבוא לקומבינטוריקה בסיסית

שאלות

1) חשבו, ללא מחשבון :

א. $\frac{4! \cdot 7!}{0! \cdot 10!}$

ב. $\frac{14! \cdot 20!}{10! \cdot 17!}$

2) הוכיחו את הזהויות הבאות :

א. $(n-2)!(n^2-n)=n!$

ב. $(n-1)!n^2+n!= (n+1)!$

ג. $\frac{1}{(n-1)!} = \frac{(n+2)^2}{(n+2)!} + \frac{n^2-2}{(n+1)!}$

3) חשבו ללא מחשבון :

א. $\binom{5}{3}$

ב. $\binom{4}{1}$

ג. $\binom{10}{0}$

ד. $\frac{1}{13} \binom{14}{11}$

4) הוכיחו את הזהויות הבאות :

א. $\binom{n}{n} = \binom{n}{0} = 1$

ב. $\frac{k}{n} \binom{n}{k} = \binom{n-1}{k-1}$

ג. $\frac{n+1}{k+1} \binom{n}{k} = \binom{n+1}{k+1}$

ד. $\binom{2n}{n} + \binom{2n}{n-1} = \binom{2n+1}{n}$

(5) ענו על הטעיפים הבאים :

- כמה תוצאות אפשריות יש להטלת קובייה ואחר כך סיבובו? רשמו את כל התוצאות.
- כמה תוצאות אפשריות יש להטלת קובייה ואחר כך סיבובו ואחר כך מטבע? רשמו את כל התוצאות.
- עשויים ניסוי ומטיילים מטבע. אם יצא עץ איז מטיילים סביבון ואם יצא פלי איז מטיילים שוב את המטבע ולאחר מכן סביבון. כמה תוצאות אפשריות לניסוי? למשל (פלי, פלי, גدول) ו-(עץ, היה) הן תוצאות אפשריות. רשמו את כל התוצאות.

(6) ענו על הטעיפים הבאים :

- מהאותיות ב, ג, ד, ה נוצר מילה בת שתי אותיות, לא בהכרח בעלת משמעות. רשמו את כל המילים האפשריות ואשרו עם עיקרונו הכפל.
- מהאותיות א, ב, ג, ד, ה נוצר מילה בת שלוש אותיות, לא בהכרח בעלת משמעות. כמה מהmilim הנ"ל מתחילה באות א וגם א מופיעה פעמי אחת בדיק? (רמז : סעיף קודם)

(7) בمسעדה מציעים ארוחה עסקית, המורכבת ממנה ראשונה, עיקרית ושתיה. המנה הראשונה יכולה להיותسلط ירקות,سلطПетриות,سلطCBD קצוץ או מרק עוף. המנה העיקרית יכולה להיות סטייק אנטרכוט, שניצל, CBD אוז, דג, לוזניה טבעונית, או שניצל מהצומח, ולשתיה מוצע, קפה, תה, לימוןדה או קולה.

- כמה ארוחות אפשריות יש?
- כמה ארוחות אפשריות יש אם אין שתי חמה?
- כמה ארוחות אפשריות יש למסעדה להציע לטבעונית?

(8) כמה תת קבוצות יש לקבוצה $A = \{1, 2, 3, 4, 5, 6, 7\}$?

- בנות שלושה איברים? רשמו את כולן.
- בנות ארבעה איברים? השוו לסעיף א'.
- רשמו את כל התמורות של 0001111000 והשו לסעיפים קודמים.
- בכמה תמורות של המספרים 001122222222 כל 0 חייב להופיע ליד 1?

(9) בכמה אופנים שונים ניתן להרכיב זוג מתלמידי כיתות א', אם בכיתה א' 1 יש 20 בניים ובכיתה א' 2 יש 15 בנות, כך :

- לא הגבלה.
- זוג מעורב (בן ובת).
- זוג חד מיני (שני בניים, או שתי בנות).

10) בלווטו יש 45 מספרים וצריך לנחש 6 מספרים ואת המספר החזק מתוך הקבוצה {1,2,3,4,...,10}.
כמה אפשרויות יש?

- 11)** בכמה אופנים שונים ניתן לבחור מספר תלת ספרתי כך ש :
- לא הגבלה (זכרו שמספר לא יכול להתחיל באפס).
  - כל ספרותיו שונות.
  - כל ספרותיו שונות וסדר הספרות לא משנה?
(למשל 123 ו-321 נחשבים אותו דבר).
  - כל ספרותיו שונות וגם בסדר יורד. כלומר, ספרת המאות גדולה או שווה ספרת העשרות גדולה או שווה ספרת היחידות.
  - כל ספרותיו שונות וגם בסדר עולה. כלומר, ספרת המאות קטנה או שווה ספרת העשרות קטנה או שווה ספרת היחידות.

- 12)** כמה מספרים מורכבים מהמספרים 1,2,3,4,5,6,7,6,5,4,3,2,1 יש, כך ש :
- באורך 7?
  - באורך 7 וכל ספרה מופיעה פעם אחת לכל היותר?
  - באורך 7 וכל ספרה מופיעה פעם אחת לפחות?

- 13)** בכמה אופנים שונים ניתן להוציאיב 5 זוגות נשואים על ספסל בן 10 מקומות
(ענו גם לגבי שלוחן עגול) כך ש :
- לא הגבלה.
  - כל אישה תשב策 לצד בן-זוגה.
  - גבר ישב רק ליד אישה.
  - אף שתי נשים לא ישבו זו לצד זו ואף שני גברים לא ישבו זה לצד זה.

- 14)** כמה מספרים שונים בני חמיש ספרות ניתן להרכיב מהספרות 1,2,3,4,5,6,7,6,5,4,3,2,1 כך ש :
- לא הגבלה.
  - המספר מתחילה בספרה 2.
  - המספר לא מתחילה בספרה 2.
  - כל הספרות שונות.
  - הספרות 1 וגם 2 לא מופיעות.
  - בדיוק אחת מן הספרות 1 או 2 מופיעות.
  - ספרות 1 וגם 2 מופיעות.
  - חוירו על סעיפים ה-ז כאשר כל הספרות שונות.
  - כל הספרות שונות והספרות 1 מופיעות צמודות.
  - כל הספרות שונות והספרות 1,2 מופיעות ולא צמודות.
  - כל הספרות שונות והספרות 1,2,3 מופיעות וצמודות.
  - כמו סעיף יא וגם הספרות 6,7 מופיעות וצמודות.
  - כמו סעיף יא וגם הספרות 6,7 מופיעות ולא צמודות.

15) בכמה אופנים שונים ניתן להרכיב קוד סודי המורכב מארבע ספרות מתוך הספרות 9, ..., 0, 1, 2, 3, כך ש:

- לא הגבלה?
- הקוד מגדר מספר זוגי?
- הקוד מגדר מספר המתחלק בחמש?
- אין בקוד ספרות זהות?
- יש בקוד לפחות שתי ספרות זהות?
- יש בקוד בדיקות שתי ספרות זהות?
- אין בקוד את הספרה 5?
- הספרה 5 חייבות להופיע בקוד?
- יש בקוד לפחות אחד מהספרות 4, 5?
- אין בקוד לא את הספרה 4 ולא את הספרה 5?
- אם יש את הספרה 5 אז אין ספרה יותר גדולה מ-5?

הדרך: רשמו שני מספרים המקיימים את התנאי ושניהם אינם מקיימים את התנאי וכטבו מהו המשלים של סעיף זה? נסחו זאת על דרך החיבור. כמובן, בלי להשתמש במילים 'אין' ו-'לא'.

16) נתונה הקבוצה $\{1, 2, 3, \dots, 17\} = A$. כמה תת קבוצות יש ל- A כך ש:

- לא הגבלה?
- בנות 3 איברים?
- בעלות 3 איברים לפחות?
- מכילות רק מספרים זוגיים? רק אי זוגיים?
- מכילים רק מספרים מסוימת זוגיות?
- מכילות אי זוגי אחד לפחות?
- מכילות זוגי אחד לפחות וגם אי זוגי אחד לפחות?
- אם הן מכילות את 1 או מכילות גם את 2?
(סעיף קשה; אפשר לנסות בעזרת משלים)
- מכילות ממש את $\{1, 2, 3\}$.

17) בכמה אופנים שונים ניתן להכניס 7 כדורים ל-13 תאים, כך ש:

- הכדורים שונים ומותר יותר מכדור בתא?
- הכדורים זהים ומותר יותר מכדור בתא?
- הכדורים שונים ואסור יותר מכדור בתא?
- הכדורים זהים ואסור יותר מכדור בתא?
- הכדורים שונים ויש תא יחיד ובו שני כדורים ובכל היתר כדור יחיד?
- הכדורים זהים ויש תא יחיד ובו שני כדורים ובכל היתר כדור יחיד?

18) נתונים חמישה כדורים ונתונים שבעה צבעים שונים (למשל שחור, לבן, אפור, צהוב אדום כחול וסגול).

בכמה אופנים שונים ניתן לצבוע את ה כדורים ולסדרם בשורה אם :

א. סדר ה כדורים בשורה משתנה.

ב. סדר ה כדורים בשורה לא משתנה.

כלומר, ארבעה כדורים שחורים ואחד לבן זה נחשבו אותו דבר לא משתנה
היכן הלבן ממוקם.

19) עברו $\{1, 2, 3\}$, $A = \{x, y\}$, $B = \{A, B\}$ כמה פונקציות יש מ- A ל- B ומ- B ל- A ואשרו עם עיקרונו הכפל.

תשובות סופיות

ד. 28.	ג. 1	ב. 4	ב. ב.	א. 1001 285	א. $\frac{1}{30}$
					(2) הוכחה.
					(3) א. 10 (4) הוכחה.
	ג. 12	ב. 48	ב. 24	א. (5)	
		ב. 16	א. 16	א. (6)	
	ג. 16	ב. 48	א. 96	א. (7)	
180.	ג. 35	ב. 35	א. 35	א. (8)	
	ג. 295	ב. 300	א. 595	א. (9)	
				81,450,600 (10)	
$\binom{9}{3}$.	$\binom{10}{3}$.	$\binom{10}{3}$.	ב. 648	א. 900	א. (11)
			ג. אין	ב. אין	א. $\binom{7}{7}$ (12)
	.4! 2^5	ב. ספל: 10!, מעגל: 9!	.4! 2^5 , מעגל: 10!, ספל: 9!	.4! 2^5 , מעגל: 9!, ספל: 10!	(13)
	.4! $5!^2$	ד. ספל: $(5!)^2$, מעגל: 4! $5!$	.4! $5!^2$, מעגל: 4! $5!$, ספל: .4! $5!^2$	.4! $5!^2$, מעגל: 4! $5!$, ספל: .4! $5!^2$	ג. ספל: $(5!)^2$, מעגל: 4! $5!$
5 ⁵ .	ה. 3·4·5·6·7	ג. 6·7 ⁴	ב. 7 ⁴	א. 7 ⁵	(14)
10·5! (1)	ח. (ה) 5!	ג. $7^5 - 2 \cdot 6^5 + 5^5$	ב. $2(6^5 - 5^5)$	א. $2(6^5 - 5^5)$	ו. 1
12.	יג. 24	ד. 216	ג. 6·5!	ט. 4·5!	ו. 10·5! (ז)
		א. 10·9·8·7	ב. $5 \cdot 10^3$	ט. 10 ⁴	א. 10 ⁴ (15)
		$9^4 \cdot \binom{4}{2} \cdot 10 \cdot 9 \cdot 8$		ב. $10^4 - 10 \cdot 9 \cdot 8 \cdot 7$	
		ג. $9^4 + 6^4 - 5^4$	ט. $10^4 - 8^4$	ו. $10^4 - 9^4$	
		ו. 130,918	ט. 680	א. 2^{17}	(16)
		ד. זוגיים: 2 ⁸ , אי זוגיים: 2 ⁹ , אחרות זוגיות: 768			
		ה. לפחות אי זוגי אחד: 130,816, לא מאותה זוגיות: 130,304			
		ו. 16,383	ז. 98,304		
	$\binom{13}{7}$	$\binom{131}{61}$	$\binom{19}{7}$	א. 13^7	(17)
		$13 \cdot \binom{16}{5}$		$13 \binom{7}{2} \binom{12}{5} 5!$	
			$\binom{11}{5}$	א. 7^5	(18)
			ב. 7^5		
			.9		(19) מ- A ל-B : 8, מ- B ל-A : 9

קומבינטוריקה יותר לעומק

שאלות

1) בכמה אופנים ניתן לסדר 10 אנשים בשורה כך ש :

- א. ללא הגבלה.
- ב. אבי ובני סמוכים.
- ג. אבי, בני וגדי סמוכים.
- ד. אבי ובני לא סמוכים.
- ה. אבי ובני סמוכים וגם גדי ודני סמוכים.
- ו. אבי ובני סמוכים וגם גדי ודני לא סמוכים.

2) בכיתה בה יש 10 בנים ו-15 בנות יש להרכיב נבחרת כדורסל בה יש לפחות שני בנים ולפחות שתי בנות.
בכמה דרכים ניתן לעשות זאת?

3) בכמה אופנים שונים ניתן להניח 8 צריחים על לוח שחמט 8×8 מבליע שאף צריה יאימים על חברו כך ש :

(צריך מאיים על חברו אם הוא נמצא באותה שורה או באותה עמודה של חברו)

- א. כל הצריחים הם לבנים.
- ב. שלושה צריחים הם לבנים וחמשה הם שחורים.
- ג. הצריחים נלקחים מתוך שקיית ובה מלאי בלתי מוגבל של צריחים לבנים ומלאי בלתי מוגבל של צריחים שחורים.

4) בכמה מספרים 6 ספרתיים מופיעה הספרה :

- א. 0 פעם אחת בדיק.
- ב. 0 פעם אחת לפחות.
- ג. 7 פעם אחת לפחות.
- ד. 7 פעם אחת בדיק.

יש לזכור שמספר לא יכול להתחיל בספרה 0.

5) ענו על הסעיפים הבאים :

- א. יהי n טבעי.

בכמה תת קבוצות של $\{1, 2, 3, \dots, 2n\}$ יש זוגי אחד לפחות?

ב. בכמה תת קבוצות של $\{1, 2, 3, \dots, 2n\}$ יש לפחות $1+n$ איברים?

- 6) בכמה אופנים שונים ניתן לחלק 10 לימוןדות זהות, כוס קולה 1 וכוס קינלי 1 ל-4 תלמידים צמאים, כך שכל תלמיד מקבל לפחות משקה אחד והcola והקינלי ניתנים לתלמידים שונים?
- 7) בכמה דרכים ניתן לחלק 400 כדורים זהים ל-3 תאים, כך ש:
 א. יש תא ובו יותר מ-200 כדורים.
 ב. בכל תא מספר זוגי של כדורים.
 ג. בשני תאים מתוך השלוש מספר אי זוגי של כדורים ובתא אחד מספר זוגי של כדורים.
- 8) 7 אנשים נכנסים למעלית לבניין בן 13 קומות.
 בכמה אופנים הם יכולים להחז על כפתורי המעלית כך ש:
 א. המעלית תעבור בקומת החמשית? (יתכן ותמשיך הלאה ממש)
 ב. המעלית תעבור בקומת החמשית לכל היותר.
 ג. המעלית תגעה לפחות עד הקומת החמשית.
 ד. המעלית תעבור בקומת החמשית (ולא תמשיך ממש הלאה).
- 9) בכמה דרכים ניתן לחלק n כדורים לבנים זהים ו- n כדורים צבעוניים (שונים) ל- $2n$, כך שבכל תא יהיה:
 א. לכל היותר כדור לבן אחד ואין מגבלה על מספר הצבעוניים.
 ב. לכל היותר כדור צבעוני אחד ואין מגבלה על מספר הלבנים.
 ג. מספר שווה של לבנים וצבעוניים.
- 10) במלבן בן k שורות ו- m עמודות יש לסמן $\times$ או $\circ$ בכל משבצת.
 א. הראו כי יש $(2^m - 1)^k$ דרכים לעשות זאת, כך שבכל שורה יופיע $\times$ אחד לפחות.
 ב. בכמה דרכים ניתן לעשות זאת, כך שיוופיע $\circ$ אחד לפחות בכל עמודה.
 ג. הסיקו כי $2^{mk} \leq (2^m - 1)^k + (2^k - 1)^m$.
- 11) ענו על הסעיפים הבאים:
 א. כמה תמורות של $n, n-1, n-2, \dots, 1$ מספר 2 מופיע בין 1 ל-3? (לאו דווקא צמודים. למשל, עבור $7 = 1n$ התמורה 4352981 חוקית, כי 2 נמצא בין 1 ל-3).
 ב. בכמה תמורות של $5, 5-1, 5-2, \dots, 5-n$ מימין למספר 3 אין מספרים קטנים מ-3. (למשל 24135 חוקית ואילו 43152 לא חוקית)

12) ענו על הסעיפים הבאים :

- בכמה אופנים שונים ניתן לחלק 12 אנשים לשולשה זוגות ושתי שלישיות?
- כמו סעיף א, אך בנוסף דמי ודנה לא נמצאים באותה קבוצה.

13) כמה פתרונות שלמים אי-שליליים יש לכל אחת מהמשוואות הבאות?

א. $x_1 + x_2 + \dots + x_7 = 20$

ב. $x_1 + x_2 + 5x_3 + x_4 = 14$

ג. $(x_1 + x_2 + x_3)(x_4 + x_5 + x_6) = 18$

14) בכמה דרכים ניתן לבחור וудה בת n אנשים מתוך n זוגות נשואים, כך ש :

- בudeau לא ישתתף אף זוג נשוי.
- מספר הגברים יהיה שווה במספר הנשים.
- מספר הגברים יהיה קטן ממש במספר הנשים.

15) מצאו כמה פונקציות $f : \{1, 2, 3, \dots, 3n-1, 3n\} \rightarrow \{1, 2, 3, \dots, n\}$ מקיימות את התנאי הבא : לכל איבר בתמונה יש בדיק 3 מקורות.

16) מה מספר הדריכים לפזר 50 כדורים אדומים ו-20 כדורים כחולים ל-10 תאים, כך שבכל תא מסוף הcadורים האדומים יהיה לפחות כמספר הcadורים הכהולים?

17) בכמה דרכים ניתן לחלק קבוצה בגודל $2n$ לקבוצה בגודל n ולזוגות? (ניתן להניח כי n זוגי)

18) בכמה דרכים ניתן לסדר בשורה 8 פילים שוניים, 2 שועלים זהים ושתי טרנסגולות זהות, כך שהפילים מסודרים משמאל לימין על פי משקלם בסדר עולה, ואף שועל לא יהיה צמוד לטרנסגולת?

19) בכמה דרכים ניתן לחלק 100 כדורים לבנים ו-100 כדורים צבעוניים (כל אחד בצבע שונה) ל-250 תאים, כך שיתקיימו שני התנאים הבאים : יהיה לפחות תא אחד שמכיל יותר מכדור לבן אחד, ויהיה לפחות תא אחד שמכיל יותר מכדור צבעוני אחד.

20) בכמה דרכים ניתן לסדר n גברים ו- n נשים במעגל כך שבני אותו מין לא ישבו זה לצד זה? כנ"ל לגבי שורה.

21) יש לבחור קבוצה של שישה ילדים מבין תלמידי כיתות א' ו-ב', באופן שלושה מהם יהיו מ-א' ושלושה מ-ב'. מספר הבנים בקבוצה צריך להיות שווה למספר הבנות בקבוצה (3 ו-3). ב-א' יש 10 בניים ו-15 בנות וב-ב' יש 15 בניים ו-10 בנות. כמה אופנים ניתן לבחור את הקבוצה?

22) כמה קבוצות של n כדורים ב-10 צבעים יש לפחות כדור אחד מכל צבע?

23) כמה פונקציות $\{n, \dots, n\} \rightarrow \{1, 2, \dots, n\}$ מקיימות את התנאי
 $f(k) \neq f(k+1)$? $1 \leq k \leq n-1$ לכל

24) כמה פונקציות $\{n, \dots, n\} \rightarrow \{1, 2, 3, \dots, n\}$?
 $f(k) - k$ זוגי לכל $k \in \{1, 2, 3, \dots, n\}$

25) כמה דרכים ניתן לחלק 60 כדורים צבעוניים (כל אחד בצבע שונה) ו-90 כדורים לבנים זהים ל-100 תאים, כך שיתקיים שני התנאים הבאים גם יחד:
 יהיה לפחות תא אחד שמכיל יותר מכדור צבעוני אחד וכמו כן בכל תא יהיו לפחות 50 כדורים לבנים.

26) כמה דרכים ניתן לחלק 4 בנות, 2 תפוזים, ו-4 תפוחים ל-10 אנשים, כך שכל אחד קיבל בדיק פרי אחד? שימו לב שפירות מאותו סוג נחישבים זהים.

27) כמה דרכים ניתן לבנות שורה מ-0 $\geq k$ כדורים לבנים זהים ו-0 $\geq m$ כדורים צבעוניים שונים (ושוניים מלבד)?

28) כמה תת-קבוצות בגודל 7 יש לקבוצה $A = \{1, 2, 3, \dots, 12, 13\}$, שיש בהם שני איברים עוקבים?

29) תהיו $\{n, \dots, n\}$, $A_n = \{1, 2, 3, \dots, a_1, a_2, \dots, a_n\}$, כאשר $a_1, a_2, \dots, a_n \in \mathbb{N}_{odd}$, ותהיו $a_1, a_2, \dots, a_n$ תמורה כלשהו של A_n . הוכיחו כי המכפלה $(a_1-1)(a_2-2)\cdots(a_n-n)$ בהכרח זוגית (יש לפטור).

30) מטילים n קוביות. כמה תוצאות יש אם :

- א. הקוביות שוונות.
- ב. הקוביות זהות.

31) נתונה הקבוצה $A = \{1, 2, 3, \dots\}$.

כמה זוגות של קבוצות (C, D) , $C, D \subseteq A$, כך ש:

א. ללא הגבלה. עבור $A = \{1, 2\}$, רשמו את כל הפתרונות.

ב. $C \cap D = \emptyset$. עבור $A = \{1, 2\}$, רשמו את כל הפתרונות.

ג. $C \subseteq D$. עבור $A = \{1, 2\}$, רשמו את כל הפתרונות.

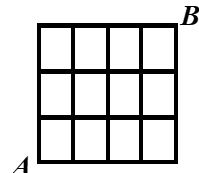
ד. $C \cup D = A$. עבור $A = \{1, 2\}$, רשמו את כל הפתרונות.

ה. אם $2 \in C$, אז $2 \in D$ (עבור $A = \{1, 2, 3\}$, הדגימו זוג שמקיים את הדרישה וזוג שאינו מקיים את הדרישה).

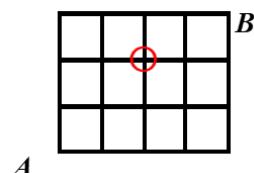
ו. אם יש מספר אי זוגי ב- C , אז יש כזה גם ב- D (שים לב שלא נתון שהוא זוגי).

32) חרגול נמצא בנקודה A בשציג המתוואר להלן. בכל שלב יכול החרגול לhattקדים צעד אחד ימינה או צעד אחד מעלה.

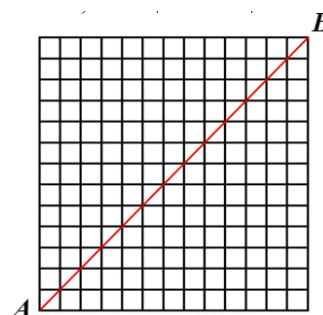
א. בכמה אופנים שונים יכול החרגול להגיע מנקודה A לנקודה B ?

ב. בכמה אופנים הוא יכול לעשות זאת מבלי לעبور דרך הנקודה המסומנת להלן ? (2,2)

- (33) החרגול החביב מהשאלה הקודמת לא התעיף (מדובר בחרגול ספורט) ונמצא עכשו בנקודה A בשרג $n \times n$ המתוואר להלן (13×13 להמחשה).
- תזכורת: בכל שלב יכול החרגול להתקדם צעד אחד ימינה או צעד אחד מעלה. בכמה דרכים יכול החרגול הגיעו מנקודה A לנקודה B ?
- (שימו לב שהשריג בשאלת הוא $n \times n$)
- . ללא הגבלה.
  - . מבלי לעبور דרך אף אחד מהנקודות $(7,3), (5,9)$? (מה המשלים של הסעיף?)
  - . מבלי לעبور דרך אף אחד מהנקודות $(5,3), (7,9)$?
  - . מבלי לגעת באלכסון האדום? (פרט לנקודת התחלה ונקודות הסיום)

- (34) למורה צילה מאגר בלתי מוגבל של חרויזים בשלושה צבעים: אדום, צהוב וירוק (חרוזים מאותו צבע נחשים זחים). בכיתה ג' 27 תלמידים. בשיעור מלאכה המורה צילה נוותנת לכל ילד שקיית והילד בוחר חמישה חרויזים ומכניס לשקיית. בסוף השיעור המורה מכניסה את כל השקיות למחסן. כמה תכולות מחסן אפשריות?

תשובות סופיות

1) $14!8!$

ה. $4!8!$

ד. $9!8!$

ג. $8!8!$

1) א. $10!$ ב. $9!$

(2) שתי דרכים.

$$g. 8! \cdot 2^8 \quad b. 8! \cdot \binom{8}{3}$$

5) $9^5 + 5 \cdot 8 \cdot 9^4$

ב. $9 \cdot 10^5 - 8 \cdot 9^5$

ג. $9 \cdot 10^5 - 9^6$

א. $8!$

(4) א. 9^5

$$|A| = \frac{2^{2n} - \binom{2n}{n}}{2} \quad b. 2^{2n} - 2^n \quad a. (5)$$

$$4 \cdot 3 \cdot \binom{11}{3} \quad (6)$$

$$3 \cdot \binom{201}{2} \quad a. \quad b. \binom{202}{2} \quad 3 \cdot \binom{201}{2} \quad a. (7)$$

5) $5^7 - 4^7$ ת. $13^7 - 4^7$ ג. 5^7 ב. $13^7 - 12^7$ א. (8)

$$(2n)^2 \cdot \tau \quad \binom{2n}{n} \cdot n! \binom{3n-1}{n} \quad a. \quad b. \binom{2n}{n} \cdot (2n)^2 \quad \binom{2n}{n} n! \quad a. (9)$$

10) א. ראו בתרון. ב. $(2^k - 1)^m$ ג. שאלת הוכחה.

$$\frac{1}{3} 5! \cdot b. \quad \frac{1}{3} 5! \cdot a. (11)$$

$$\binom{12}{2} \binom{10}{2} \binom{8}{2} \binom{6}{2} \binom{3}{2} \binom{3}{3} \cdot \frac{1}{3!} \cdot \frac{1}{2!} \cdot a. (12)$$

$$\binom{12}{2} \binom{10}{2} \binom{8}{2} \binom{6}{2} \binom{3}{3} \cdot \frac{1}{3!} \cdot \frac{1}{2!} - \left(\binom{10}{2} \binom{8}{2} \binom{6}{3} \binom{3}{3} \cdot \frac{1}{2!} \cdot \frac{1}{2!} + 10 \binom{9}{2} \binom{7}{2} \binom{5}{2} \cdot \frac{1}{3!} \right) \cdot b.$$

$$2 \left[3 \cdot \binom{20}{2} + \binom{4}{2} \cdot \binom{11}{2} + \binom{5}{2} \cdot \binom{8}{2} \right] \cdot a. \quad \binom{16}{2} + \binom{11}{2} + \binom{6}{2} \cdot b. \quad \binom{26}{20} \binom{26}{6} \cdot a. (13)$$

$$. \frac{\binom{2n}{n}}{2} \quad \binom{2n}{n} - \binom{n}{\frac{n}{2}}^2 \quad g. n \text{ זוגי}: \quad \binom{n}{\frac{n}{2}}^2 \cdot b. \quad 2^n \cdot a. (14)$$

$$\frac{(3n)!}{6^n} \quad (15)$$

$$\binom{29}{9} \binom{39}{9} \quad (16)$$

$$\frac{(2n)!}{n! \left(\frac{n}{2}\right)! 2^{\frac{n}{2}}} \quad (17)$$

1638 (18)

$$\left(\binom{349}{100} - \binom{250}{100} \right) \left(250^{50} - \frac{250!}{200!} \right) \quad \text{(19)}$$

$$2(n!)^2 \quad \text{(20)}$$

$$\binom{10}{3}^2 + \binom{10}{2}^2 + \binom{15}{1}^2 + \binom{10}{1}^2 \binom{15}{2}^2 + \binom{15}{3}^2 \quad \text{(21)}$$

$$\binom{n-1}{9} \quad \text{(22)}$$

$$n(n-1)^{n-1} \quad \text{(23)}$$

$$\left\lceil \frac{n}{2} \right\rceil! \left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor! \quad \text{(24)}$$

$$\left(100^{60} - \frac{100!}{40!} \right) \cdot \left(\binom{189}{90} - 100 \cdot \binom{138}{39} \right) \quad \text{(25)}$$

$$\frac{10!}{4!4!2!} \quad \text{(26)}$$

$$\frac{(m+k)!}{k!} \quad \text{(27)}$$

$$2^{13} - 1 \quad \text{(28)}$$

(29) שאלת הוכחה.

$$\binom{n+5}{5} \cdot \text{ב.} \quad 6^n \cdot \text{א.} \quad \text{(30)}$$

$$4^n - \left(2^n - 2^{\left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor} \right) 2^{\left\lfloor \frac{n}{2} \right\rfloor} \cdot \text{ו.} \quad 3 \cdot 4^{n-1} \cdot \text{ט.} \quad 3^n \cdot \text{ט.} \quad 3^n \cdot \text{ב.} \quad 4^n \cdot \text{א.} \quad \text{(31)}$$

$$17 \cdot \text{ב.} \quad \binom{7}{4} \cdot \text{א.} \quad \text{(32)}$$

$$|\bar{A} \cap \bar{B}| = \binom{2n}{n} - \left(\binom{10}{3} \binom{2n-10}{n-3} + \binom{14}{5} \binom{2n-14}{n-5} \right) \cdot \text{ב.} \quad \binom{2n}{n} \cdot \text{א.} \quad \text{(33)}$$

$$|\bar{A} \cap \bar{B}| = \binom{2n}{n} - \left(\binom{8}{3} \binom{2n-8}{n-3} + \binom{16}{7} \binom{2n-16}{n-7} - \binom{8}{5} \binom{8}{2} \binom{2n-16}{7} \right) \cdot \text{א.}$$

$$\frac{1}{n+1} \binom{2n}{n} \cdot \text{ט.}$$

$$\binom{47}{20} \quad \text{(34)}$$